Vertikale
Periodaĵo por la aktivuloj de FEL
Numero 22
Septembro 1998

Komentario pri titolpaĝo *[ne en .pdf-versio]*:
"Mammie, waarom kruipen al die mensen over de muur in plaats van de weg te gebruiken?"
"Ja kindje, zie je: sommigen weten niet dat er een weg is; anderen willen hem niet gebruiken omdat hij kunstmatig is en enigen hebben tijd genoeg om te klimmen!"
GEBRUIK DE HOOFDWEG !!!
LEER ESPERANTO !!!

Kolofono ne transprenita

Flandra Esperanto-Ligo
RAPORTO ESTRARKUNSIDO
sabato, la 28an de marto 1998
Esperanto-domo, Peter Benoitstraat 117, Gentbrugge

Ĉeestis : Flory Witdoeckt (FW), prezidantino ; Johan Van Eenoo (JVE), vic-prezidanto ; Ivo Durwael (ID), sekretario ; Roland Rotsaert (RR), kasisto ; Eddy Raats (ER), estrarano ; Walter van den Kieboom (WVDK), estrarano.
Invitiĝis : Paul Peeraerts (PP), direktoro de 1' Grafika Centro Antverpeno

FW malfermas la kunsidon je la 10a horo bonvenigante ĉiujn ĉeestantojn.

TAGORDO
Rimarkoj pri la antaŭaj raportoj, aperintaj en Vertikale 21, marto 1998, ne estas. La estraro estas feliĉa, ke Vertikale aperis. Ĉar utilas, analoge kun aliaj revuoj, relegigi tajpitajn tekstojn, RR kaj JVE pretas esti provlegantoj de Vertikale.

1. VOLKSONTWIKKELING
ID raportas pri renkonto kun inspektoro Manfred Janssens. El ilia konversacio ni retenas :
- ĉar enposteniĝos nova Kulturministro en 1999, nova subvencia de- kreto aperos en 2000. Tiam "la afero aŭtomate solviĝos". La nuna "transira" situacio do pludaŭros.
- informado/instruado al aliaj asocioj validas, eĉ se instruiĝas nur unu persono. Kondiĉo estas, ke ĉiu instruata persono havu rolon, funkcion en iu, eĉ nur intenca aktiveco aŭ projekto de 1' asocio. Randaj kondiĉoj estas i.a. :
- informsesioj daŭru minimume 1 horon, kaj anonciĝu per formularo minimume 14 tagojn antaŭe;
- instruo ne temu pri la formo sed pri la enhavo de la projekto;
- ankaŭ la inspektoro povas esti invitata;
- 1 laŭregula sesihoro valoras 2.

La estraro intencas indiki "specialistojn", t.e. personojn kiuj prizorgas la informadon/instruadon de asocioj, prefere iuj de la Centro mem. ID faros liston de kandidatoj. Laŭ PP Guido Van Damme taŭgus, se sensarĝiguta de sia nuna laboro.

La estraro jam pensas pri eblaj kontaktoj (lernejoj, redakcio de Klasse, Lingva Festo de Dennis Keefe). Tamen, ne iru fadeno antaŭ kudrilo : unue ni trovu kandidatojn.

2. DYNAMO
Tiel nomis la Kultura 'Celo de la Ministerio pri Instruado sian projekton pri subvenciebla interŝanĝo de bazaj lernejoj malsamlandaj. Laŭ FW la vizito de Ĉena klaso al Ostendo (6-14/7/1998) povas kadri en tiu projekto, des pli ĉar enŝoveblas mallonga Esperantokurso. Krome konformas kun la projekto ekz. malsamlanda interlerneja korespondado pere de Esper-antistoj. En la dosiero Esperanto ne estu la celo; emfaziĝu la propedeŭtika valoro kaj la tempogajno de Esperanto. Plidiskutota dum venonta kunveno.

3. HORIZONTAAL

- Komuna. S-ro Hans Erasmus (Esperanto Nederland) mandatite venis al Antverpeno por plie pridiskuti Horizontaal kiel komunan belga-nederlandan revuon. Lastrezulte tio signifus eldonon de 1000 ĝis 2000 ekzempleroj pli ol nun, laŭ trijara kontrakto. Pliekzistus Fenikso. Horizontaal krome estu dissendata al publikaj bibliotekoj kaj aliaj reprezentataj asocioj.
- Aspekto. S-ro Erasmus proponas organizi kolokvon en Roterdamo kun neesperantaj specialistoj pri ekstera aspekto, enhavo, reklamvarbado ktp de moderna revuo. Eblaj datoj : 18/4 , 02/05 , 23/ 05 aŭ 06/06/1998. La estraro atentigas, ke la ĉefa celo de "Horizontaal" estas eligi la Esperantan idearon, fararon kaj evoluadon.
- La estraro decidas anstataŭigi la neallogan eksteran banderolon per gluetikedo, tiel ke videblas la pli bela antaŭpaĝo, kaj indiki sur tiun mencion kiel "Revuo pri internacia lingvoproblemaro", tiel ke hazarda scivolemulo tuj sciu pri kio ĝi temas.
- Redakcio. Wim Janssen deziras esti membro de la redakcio. Eble li povus anstataŭgi Guido Van Damme (vd. eron 2). La redakcio taksis pozitiva la renkonton kun Jo Haazen, dum kiu konfirmiĝis, ke pli da personoj volas ion fari.
- Trafpaĉo. FW ripetas, ke Horizontaal enhavu almenaŭ unu paĝon sur kiu kune troviĝas fotokopiindaĵoj (nomoj, titoloj, ret- kaj aliaj adresoj, tel-faksnumeroj, ktp).

4. PENSIIĜO DE CHRIS DECLERCK
E-instruisto dum 30 jaroj. Pensiiĝo okazu kun iom da festiveco, ne nur pro danko vidalvide la persono, sed ankaŭ kiel publicebleco. Ekz. per akcepto en la lernejo (Quellinstraat, Antverpeno) en septembro, kaj samtempe anonci la novajn kursojn.

5. INFORMAJ BORSOJ
La estraro decidas, ke partopreno de FEL al ekspozicio aŭ borso estu finance apogata de la loka grupo.

6. INFORMADO
EK pritraktas kiel pli efike transdoni informaĵojn eksteren. Li mencias diversajn agadpunktojn (ekz. financaj eblecoj, celgrupo, cerbumado de specialistoj, kiel propagandu kluboj?, broŝuro, Interreto, ktp). Jam li trovis kunlaboranton (Dirk Deweerdt). Laborgrupo pri informado : PP faros liston de eblaj kunlaborantoj kaj iliaj temoj.

7. EŬROPARLAMENTANOJ FW raportas pri la kontaktoj kun Eŭroparlamentanoj kaj ties reakcioj.

8. VAN HERPE

La letero de S-ro Van Herpe transdoniĝas al la laborgrupo (6).

Raportis J. Van Eenoo vicprezidanto,

RAPORTO ESTRARKUNSIDO
sabato, la 20-an de junio 1998
Esperanto-domo, 2000 Antverpeno

Ĉeestis : Flory Witdoeckt (FW), prezidantino ; Johan Van Eenoo (JVE), vicprezidanto ; Roland Rotsaert (RR), kasisto ; Walter Van Den Kieboom (WVDK), estrarano.
Pardonpetis : Ivo Durwael (ID), sekretario ; Eddy Raats (ER), estrarano Invitiĝis: Paul Peeraerts (PP), direktoro de 1' Grafika Centro Antverpeno
Jorg Demulder (JD), kunlaboranto de 1' Grafika Centro
Guido Van Damme (GVD), redakciestro de Horizontaal

FW malfermas la kunsidon je la 10a bonvenigante ĉiujn ĉeestantojn.

TAGORDO

1. RAPORTO PRI LA ANTAŬA KUNSIDO
Aprobiĝas unuanime. La estraro notas la rimarkojn de Wim De Smet. JVE rememorigas, ke li kaj RR pretas servi kiel provlegantoj de Vertikale.

2. HORIZONTAAL
a) informpetintoj nun ricevas ekzempleron de Horizontaal. Tie tamen la baza informo pri Eo "dronas" en la aliaj tekstoj. Por eviti tiun mankon de komencantnivelaj informoj JD proponas eldoni aldonan numeron, anonco de lokaj kursoj kaj postkursaj aktivecoj, raportoj pri aktivecoj, ktp. Por tia projekto evidente necesas mono.
FW proponas intertempe havigi Horizontaal senpage al komencantoj kaj interesitoj tri jarojn, aldonante en januaro kaj septembro respondkarton por plua senpaga ricevado. Kaze de nereago Horizontaal ne estos sendata sed la nomo kaj adreso restos en la adresaro. Post tri jaroj demandi ĉu la persono deziras ricevi Horizontaal, je 600 fr.-oj jare.
b) La kvin redakcianoj malsamopinias pri la tendenco de Horizontaal. Laŭ Jo Haazen, JD kaj Ed Keusters ĝi estu pli propaganda kaj motiviganta. Aliflanke, Esperanto Nederland, petinta kunlaboron kun FEL, pledas por
revuo pri lingvaj problemoj kiu samtempe informas pri Esperantio. Laŭ GVD neeblas eldoni ambaŭ samtempe pro financaj, teknikaj kaj homfortaj kialoj.
Trie, H. Erasmus nome de EN proponis havigi Horizontaal senpage al bibliotekoj, lernejoj, universitatoj ktp. je la kostoj de EN, kiu pretas disponigi por tio 60.000 NFL.
Pridiskutinte la estraro decidas, ke
- Horizontaal restos kiel nun informa revuo pri lingvaj problemoj kaj Esperantio;
- Nome de FEL, GVD kontaktos EN kaj H. Erasmus sciigante ilin, ke
Horizontaal enhave kaj aspekte restos neŝanĝita, kaj ke FEL konsen-
tas pri ilia propono senpage havigi la revuon al bibliotekoj, lernejoj ktp. - Mankas homforto kaj mono por plivalidigi Vertikale-n kiel movadan re-
vuon en la senco celita de Jo Haazen.

3. INFORMADO EN FINANCE MALFACILA SITUACIO Prokrastita al venonta estrarkunsido.

4. FINANCA SITUACIO
a/ RR komparas la financan situacion de 31.05.1998 kun tiu de la fino de la antaŭa kontjaro. Ne estas manko de likvida mono. Kvankam stabila la nombro de debitoroj estas okulfrape pli malalta ol pasintjare, laŭ PP ĉar malrapidiĝis la fakturado de la grafika laboro. Aliflanke , se ekzistas fakturo, kvitigita aŭ ne, la AVI estas pagenda.
Por malplialtigi la temporaban ofertfaradon, ofertoj estos pojaraj kaj laŭ eldonkvanto ekde 01.01.1999 (ekuzo samtempa de nova librotenada sistemo, okaze de kio ĉiuj klientoj estos alskribataj tiasence).
b/ Laŭ analizo far RR kaj PP Agoranet ne fartas tre bone, tiel ke, ni jam konsideru la konsekvencojn de eventuala bankroto: forfalo de nia "Retbutiko" kiu estas bona enspezfonto por FEL, perdiĝo de investita FEL-mono (20.000 fr.), alia (pli multekosta) interret-liveranto, ŝanĝo de interretadreso en ĉiuj letersurskriboj, adreskartoj, anoncoj ktp.
Decidiĝas
1) atendi kelkajn monatojn la decidon de la internacia instituto pri ŝanĝo de interretaj adressufiksoj kaj prefere elekti novan nomon enhavantan la vorton "Esperanto";
2) pledi diversmaniere ĉe UEA por pli da mendoj ĉe FEL kaj Agora.
3) JD prezentos FEL-eldonaĵojn en butiketo dum la U.K. en Montpellier

5. UNIVERSALA KONGRESO 2002
La estraro preparas kaj prezentos al U.E.A. la kandidatiĝan dosieron de FEL por okazigi la UK-on 2002 en Flandrio. Se ni iam volas organizi UKon ni nepre kaptu la finjaron de la projekto de la Flandra Ministro-prezidanto Van den Brande "Vlaanderen 2002". Kadre de tiu FEL kalkulas je subvencioj pli grandaj havotaj por sia internacia projekto.
FEL do nun jam eksondu en Flandrio kaj Esperantio. Brazilo ankaŭ kandidatiĝis.

6. BENT HOLM RR sciigas ke ne estis plua reago pri komuna agado en la UK 1998.

7. EŬROPAJ BALOTOJ
Propono Pirlot kaj Van Herpe :
1) publikigi alvokon por voĉdoni sur kandidatoj de la listo "Pirlot";
2) eluzi tiun informon por provoki pliajn aliĝojn al la listo.
La estraro aprobas la proponon, konsiderante ke, ĉar la Pirlot-listanoj apartenas al ĉiaj politikaj partioj, ĝi ne malservas la neŭtralecon de Esperanto. Pridiskutota kun S-ro Pirlot dum venonta kunsido.

8. JORG DE MULDER
a) JD proponas labori en la Grafika Centro dum 5 tagoj semajne anstataŭ 3, ekde nun ĝis la UK 1998, por prepari FEL-agadon dum la UK (i.a. kampanjo Ĉapelilo), kaj finlabori la enketon. PP pozitive avizas tiun provizoran ŝanĝon. La estraro aprobas.
b) Finis la sesmonata provperiodo de JD en la Grafika Centro. JD nun transiras de kategorio 1 al 2. Konsekvence plialtiĝas lia salajro laŭproporcie.

9. SEKVONTA KUNSIDO
La sekvonta kunsido okazos en la Esperantocentro, Frankrijklei 140, 2000 Antverpeno, sabaton la 22an de aŭgusto 1988 je la 10a horo.

Raportis Johan Van Eenoo Vicprezidanto de FEL

DIVERSAĴOJ
ESPERANTO-PROMOTOR

De eerste promotor, Bert Boon, is constant bezig met informatie over Esperanto te verspreiden. Op 9 mei, tijdens de Open-deur-dag van de school van Bert, was er een informatiestand Esperanto, met o.a. demonstratie met het Interactieve Bord van Arie Bouman en de CD-rom "Esperom". Met Pinksteren, tijdens de bekendmaking van de resultaten van de cursussen van de Provinciale Leergangen voor Opleiding en Bijscholing, werd informatie over de komende Esperanto-cursussen aan alle leerlingen uitgedeeld. Gelijktijdig werd deelgenomen met een standje tijdens de Europese scouts-jamboree in Duitsland.
Dan Van Herpe spitste zijn aandacht toe op de media. Dank zij zijn initiatieven verscheen een aantal artikels over Esperanto. Als gevolg van een oproep aan 50 kranten, radio- en tv-stations kwam hij gedurende een uur aan het woord in het programma "Het groot Gelijk" van Radio 1 op 29 april en voor de regionale tv, RTV voor de streek Turnhout-Mechelen op woensdag 6 mei.
Arie Bouman en Jorg De Mulder vertegenwoordigden onze beweging op de stand tijdens de Talenbeurs in Brussel.
Nieuwe promotors vanaf april zijn: Julia Kelchtermans, Henri Schutters en Felix Van Laer. Felix Van Laer nam 100 informatiefolders mee om contacten te leggen met andere socio-culturele verenigingen. Julia Kelchtermans en Henri Schutters zorgden voor informatie tijdens opendeur-dagen in een school in Peer en tijdens een infobeurs voor culturele verenigingen. Dank zij deze mensen krijgt Esperanto meer weerklank bij de buitenwereld.
Wie volgt als promotor?

INFO-STAND - VLAAMSE ONDERWIJSBEURS IN TURNHOUT.
Op 25, 26 en 29 april nam FEL, met de steun van de groep van Turnhout, deel aan de Vlaamse Onderwijsbeurs. Dan Van Herpe, Eddy Raats en Ivo Durwael bemanden de stand. We verwachtten dat weinig bezoekers spontaan om inlichtingen zouden komen vragen. Ons doel was de aandacht trekken op het bestaan van Esperanto. We hadden afgesproken geen polemiek aan te gaan met sceptici (verloren energie!). We wilden wel nieuwsgierigheid prikkelen en aandacht krijgen op een sympathieke, ludieke manier. We deden dat door onze stand te verlaten en in de gang systematisch aan alle voorbijgangers het kleine gele briefje te presenteren, waarop men het aantal letters "t" in een zin moet tellen. Veel mensen, en vooral de jongeren, telden maar 6 of 5 of zelfs 4 t's in plaats van 7. De reacties waren vrij algemeen: lachen, verder zoeken naar de ontbrekende t, de informatiezin over Esperanto op de achterzijde helemaal lezen en dankbaar het briefje aanvaarden om anderen te testen. Zo bereikten we met een prulletje papier een vermenigvuldigingsreflex. Na uitputting van enkele honderden papiertjes hebben we verder gewerkt met de kaartjes met de cijfers 1 tot 8 ook in spiegelschrift. Gelijkaardige reactie. Ook het bord van Arie Bouman trok nieuwsgierigen aan, vooral als al één persoon de proef deed. Maar het was niet zo makkelijk een eerste gegadigde te vinden.
Conclusie: alhoewel ons standje zowat het eenvoudigste was van allemaal hebben we misschien wel de grootste belangstelling genoten. Opvallend was dat onze buren vanaf

zondag ook hun stand verlieten en actief mensen aanspraken. Collega's standhouders kwamen kijken wat voor mysterieuze kaartjes wij gebruikten. Ondanks het niet overweldigend publiek op de beurs hebben we enkele honderden mensen iets meegegeven over Esperanto. Als de briefjes worden doorgegeven kan dat groeien tot enkele duizenden. Wellicht kan dit andere standhouders inspireren. Als we dit meer doen zullen we wel verplicht zijn regelmatig een nieuwe "joke" te bedenken.
Af en toe leidde onze tactiek tot een gesprek over Esperanto. We noteerden 14 personen, die op de hoogte willen blijven van cursusmogelijkheden: geen groot resultaat. Het belangrijkste lijkt ons toch de prettige indruk, die Esperanto nagelaten heeft.
De zelfde tactiek werd nadien, met succes toegepast op de infostand tijdens de Fietsdag in Antwerpen op 17 mei en tijdens de Talenbeurs te Brussel.

KKST

Saluton, Estimata Samideano!
Ni estas la ĉinaj e-istoj kiuj iniciatis la projekton, internacie praktikeblan por popularigi la uzadon de E-o inter la infanoj diverslandaj, kun la titolo "Kune Kreskantaj Sur la Terglobo (KKST)", kaj ni jam laboras en kelkaj urboj ĉinaj funkciigante E-kursojn por tieaj infanoj.
La projekto utilas ne nur al tio ke nia e-istaro kredeble havigadas al si pro tio pli da novaj posteuloj en la 21 a jarcento, kaj ankaŭ al tio ke la kreskado de la infanoj kiuj lernas kaj uzas E-on estas pli sana kaj bona en pedagogio, ĉar ili vivas kaj lernas en internacieco kaj en riĉeco de kulturoj, kaj de sia infaneco ili jam lernas per sia propra praktikado ekzemple kiel popoloj pli bone komprenas unu la alian, kiaj estas aliaj lokoj sur la tero, kial la homoj devas bone zorgi sian medion, ktp.. Ankaŭ la amiketoj estas tre utilaj reciproke por si kiam ili fariĝas plenaĝaj, en la nova jarcento.
Ni volonte ricevas de vi ian helpon, el jenaj 6 manieroj, por subteni la projekton:
(1) Ĉu troviĝas ĉe vi infanoj 9-16-jaraj kiuj lernas kaj uzas E-on? Se jes, ĉu ilin interesas korespondado kun ĉinaj samaĝuloj E-uzantaj?
(2) Ĉu vi eble povus donaci al la projekto iajn materialojn kiajn sonbendo, vidbendo, laserdisko, foto, libro, afiŝajo kaj similaj, kiuj povas uzi por instigi ĉinajn infanojn lerni E-on?
(3) La Projekto KKST havas ankaŭ la metodon ke iuj el la ĉinaj infanoj E-lernantaj havigu al si "Alilandan E-Onklinon" kiu estas e-istino ekster Ĉinio kaj volonte prizorgas la E-lernadon de iu ĉina infano, ĉu vi helpas trovi tian "E-onklinon"?
(4) Ĉu vi povus skribi al ĉinaj infanoj, dirante tiel ke E-o certe estos kiel unu el la plej bonaj komunikiloj inter popoloj en la 21-a jarcento, kaj poŝte sendas ĝin en koverto kun belaj poŝtmarkoj?
(5) Ĉu vi interesiĝus esti kiel la regiona organizanto de Projekto KKST?
(6) Ĉu vi povus transdoni tiun ĉi retleteron al aliaj e-istoj de vi konataj, precipe al la sen-retpoŝtaj? Ni ĉi tie elkore antaŭdankas vin pro via helpo.
Kiam hodiaŭ estas ankoraŭ same kiel la tiama diro de Zamenhof, ke preskaŭ ĉiuj e-istoj estas ankoraŭ batalantoj de la interna ideo de esperantismo, ni prenas E-on ne nur kiel nian grandan hobion, sed ni devas ankaŭ pli pene labori por ĝia prospero en la nova jarcento. Ni esperas ke ni povus kunlabori en la projekto por ke pli multaj infanoj sur al tero kresku kune kun Esperanto, precipe por infanoj en Ĉinio kie estaskun la plej multa nombro da loĝantoj sur la tero.
Jen nia kores. adreso:
s-ro Zhang Jiping, Gong Nong Dalu 16-1, 5678 Chuanhu-tai, CN-130021, Changchun, Ĉinio.

Kaj niaj retadresoj:
kokosoto @ 163.net kaj cĉt @ public.cc.jl.cn
Ni atendas vian respondon.
sincere via Zhang Jiping
(la prezidanto de E-RETO 21)

BROCHURE EUROPESE COMMISSIE

De Europese Commissie streeft ernaar nauwere contacten te onderhouden met de verenigingen en stichtingen die binnen de Europese Unie actief zijn. Als voorbereiding voor meer concrete acties werd een enquête georganiseerd bij een beperkt aantal verenigingen (in de praktijk:
NGO's die reeds contacten met de EU onderhouden) en werd nagegaan wat het juridisch en fiscaal statuut van verenigingen en stichtingen in de verschillende EU-lidstaten is.
De ingezamelde gegevens werden gepubliceerd in een brochure (beschikbaar in de bibliotheek van FEL). Deze brochure is een interessant naslagwerk voor wie contacten onderhoud met buitenlandse verenigingen en op zoek is naar juridische achtergrondinformatie.
Overigens wordt op dit ogenblik ook gewerkt aan een grondige herziening van de Belgische vzw-wetgeving. Informatie over de huidige stand van zaken is welkom bij FEL.

RR
De versterking van de rol van verenigingen en stichtingen in Europa'
1997, ISBN 92-828-1616-8, CT-08-97-501-NL-C

BEZOEK AAN CANON cultuurcel van het Departement Onderwijs (24.3.98)

Er was een afspraak gemaakt om 10 u. met mevrouw Lydia ASBESTARIS. Omdat ze ziek was, werden wij opgewacht door mevrouw Erna SCHELSTRAETE. Het gesprek verliep zeer vlot en ze bracht ons op de hoogte van de mogelijkheden van DynaMo 2. De Vlaamse Esperanto- bond kan opgenomen worden in de volgende uitgave van DynaMo 2 als ondersteunende organisatie. De VEB kan zeker hulp bieden in het uitwerken van één of meer van de zeven werkvelden "Open Ruimte': bedrijvige school, democratische school, gezonde school, groene school, muzische school, sportieve school en veilige school. De zesde editie van DynaMo 2 (1998-1998) werd ons aangeboden.
Daar 'Esperanto in het lager onderwijs' een aanpassing zal vergen bij de leerkrachten, raadde mevrouw SCHELSTRAETE ons aan om een bezoek te brengen aan de Dienst voor Onderwijsontwikkeling, Handelskaai 7, eveneens 1000 Brussel. Dit gebeurde in de namiddag. Adviseur Marleen WOUTERS luisterde zeer attent maar verwees ons naar de Cel Internationaal Beleid van de Afdeling Beleidsgerichte Coordinatie, omdat Esperanto sowieso verband houdt met buitenlandse contacten.
Daar ontmoette ik opnieuw mevrouw Renilde REYNDERS die ik reeds kende van de voordracht over Socrates en andere projecten, op zaterdag 14 februari II. op de EDUCA-beurs te Gent. Haar stelling was zeer concreet: Esperanto kan niet in aanmerking komen voor subsidie in eender welk project. Maar, gezien de propedeutische waarde van Esperanto zou men kunnen projecten opzetten voor het aanleren van andere talen door middel van Esperanto.

Bijvoorbeeld: Tsjechische kinderen leren (enkele) woorden Nederlands en onze Vlaamse kinderen leren (enkele) woorden Tsjechisch, dan komt het project wel in aanmerking (indien ook de andere voorwaarden vervuld zijn).
Het bezoek van jonge Tsjechische esperantisten aan Oostende, van 6 tot 14 juni 1998, komt niet in aanmerking als project maar zal een goede oefening zijn.

Flory Witdoeckt

WILLIAM AULD EN ITALIO
La plej fama el la vivantaj esperanto-poetoj gastos en Mantuo, okaze de Literaturfestivalo, la 12an kaj 13an de septembro 1998.
Sabaton li babilos pri poezio kun la publiko dum literatura kafejo, kie premieros ankaŭ pluraj fragmentoj de La infana raso. William Auld deklamas la tutan verkon, kun muzika akompano, en duobla kompakta disko produktata de LF-koop.
La sekvan tagon Auld prelegos pri La sperto de la Lingva Komitato: 1905-1948, kadre de jubilea aranĝo pri la postmilita restarigo de Akademio de Esperanto. Kun li prelegos Carlo Minnaja, pri La konflikto pro Ata-Ita, kaj Ilona Koutny pri La demando pri la kategorieco de la radikoj. Prezidos Perla Martinelli, redaktoro de Heroldo de Esperanto.
La programon prizorgas Esperanta PEN-Centro, CP 232, CH-6830 Chiasso 1, Svislando. Informas surloke S-ino Paola Gozzi Gorini, via Rippa 11, IT-46100 Mantova.
Post la festivalo William Auld gvidos verkistan atelieron en Tavoleto (apud San Marino), en la nova kulturcentro Esperanto-Kasteleto. Verkemuloj povos diskuti kaj evoluigi kun li sian artan talenton: atenton! Nur evoluigi - ja talenton mem ne eblas transdoni.
La ateliero daŭros de la 15a gis la 20a de septembro, kaj inkluzivos ekskursetojn en la pitoreska provinco Montefeitro, kies plej grava centro estas Urbino.
Unutaga restado (tranokto, tri manĝoj, ateliero kaj ekskurseto) kostas cent mil italajn tirojn: sescent mil por la tuto. Nur dek lokoj estas disponeblaj: bonvolu tuj vin anonci ĉe Kooperativo de Literatura Foiro, CP 928, CH-2301 La Chaux-deFonds, tel/fakso (41)32-9267407. Aŭ surloke: D-ro Rŭdiger Sachs, Piazza Marconi 2, IT-61020 Tavoleto tPS).
Esperanto-poeto proponita por la Nobelpremio por Literaturo La skota poeto William Auld estas proponita por la Nobelpremio por Literaturo. La propono venas de tri internaciaj organizajoj: Esperantista Verkista Asocio (EVA), PEN-Klubo Internacia, esperanta sekcio kaj Internacia Esperanto-Muzeo Vieno. Auld nuntempe estas 73-jara, ekspiloto en ĉasaviadilo kaj pensiita instruisto. Auld debutis en 1952 kaj depost tiam li famiĝis per elstara poezio kaj kiel redaktoro kaj tradukisto. Li sendube estas la plej granda ankoraŭ vivanta E-poeto.

ENKELE BEDENKING EN BIJ EDUCA!
Kan de deelname aan EDUCA als een succes beschouwd worden? Dat is moeilijk te meten, omdat het effect pas op termijn zichtbaar wordt. Er waren meer dan 9.000 bezoekers en we hopen maar dat ze ons allemaal zien staan hebben. Als we naar het ter beschikking gestelde

materiaal kijken, schatten we zo'n 500 mensen bereikt te hebben.
Kon je niet meer mensen aanspreken? Of waren er niet genoeg medewerkers?
Aan medewerkers was er geen gebrek, er zijn zelfs leden van andere clubs gekomen. Maar het was niet de bedoeling om zoveel mogelijk mensen aan te klampen.
Wel wilden we aanwezig zijn om te tonen dat Esperanto bestaat en leeft, en dat Esperanto heel waardevol kan zijn voor het onderwijs. Bovendien bereik je via onderwijzers en leerkrachten een veel groter publiek.
Hoe kan Esperanto nuttig zijn voor het onderwijs? Het is toch een taal meer of zelfs concurrentie voor andere talen?
Helemaal niet, Esperanto wil geen talen afschaffen, integendeel. Esperanto komt op voor de waarde van elke taal. Maar het is experimenteel aangetoond dat de kennis van het Esperanto hulp is voor het aanleren van andere vreemde talen. De taal is eenvoudig, logisch opgebouwd en gemakkelijk te leren. Ze verhoogt het taalinzicht en maakt de studie van andere vreemde talen veel eenvoudiger.
Dus jullie pleiten voor de invoering Van Esperanto in het onderwijs? Zeker, ideaal zou zijn dat de kinderen in de 3de graad van het basisonderwijs de Internationale Taal leren. In afwachting daarvan hebben we aan de onderwijzers lesteksten ter beschikking gesteld, waarin het talenprobleem belicht wordt.
Daarom gaan zij nog geen Esperanto leren.
Neen, maar het Esperanto wordt als een oplossing voorgesteld en er staat een mini-cursusje-Esperanto in de brochure. Daarmee kunnen de kinderen al een klein briefje schrijven naar een van de 20 scholen, ergens ter wereld, die hun medewerking al toezegden. Wanneer dan een antwoord komt kan de klas bij ons terecht voor de vertaling.
Er zijn ook workshops georganiseerd. Was dat een interessante ervaring? Interessant wel, meer geen succes. De mensen lopen gemiddeld een twee uren op de beurs rond en weten vrij goed wat ze zoeken. Alleen workshops met grote actuele of praktische waarde hadden veel bezoekers.
Onze werksessie had als titel: "Taaloriënterend Onderricht". In een eerste deel werd de propedeutische waarde van het Esperanto belicht, in het tweede deel gaf de Argentijn Atilio Orellano Rojas een demonstratie van de directe methode (Cseh-methode) om Esperanto te leren.
Tenslotte: kan een plaatselijke club of zelfs de Vlaamse Esperantobond zo'n initiatief financieel dragen?
Eigenlijk niet, we hebben heel diep in de reserves moeten tasten, en rekenen op giften.
Wel mag ik zeggen dat we nog steeds de invloed van onze vorige deelname aan EDUCA ondervinden: leerkrachten komen terug om meer materiaal te vragen en klassen blijven de invuloefeningen uit vorige brochure maken.

NIEUW FOTOKOPIEERAPPARAAT IN GRAFIKA CENTRO ANTVERPENO

Prijzen
1 - 20 exemplaren A4: 3.00 fr. 21 - 100 exemplaren A4: 2.50 fr. meer dan 100 exemplaren: prijs overeen te komen
Toeslagen:
A3 i.p.v. A4: prijs x2
Recto-verso: prijs x2

Kopies van beschermde werken: prijs +1 fr.
Verminderingen:
indien grote hoeveelheid fotokopies gemaakt door koper, is er vermindering mogelijk.
Nota: alle prijzen BTW inclusief.
Mogelijkheden van het fotokopieerapparaat
verkleinen, vergroten, kopieren tot A3, wit en kleurpapier.

ALDONO ORGANIGRAMO
Flandra Esperantista Junulara Asocio FLEJA
Prezidanto: Bart Demeyere
Drift 26, 8420 Wenduine
Tel.: 03 / 240 88 61 (ofichore) Demeyere @ ARGOSYS.Boeing.com
Sekretario: Jorg De Mulder
Leopold II-laan 176, 1080 Brussel Tel & Fax: 02/ 411 71 75 jorgo @ agoranet.be
Kasisto: Ilja De Coster
Varendrieskouter47, 9031 Drongen Tel.: 09 / 227 86 64 Ilja.DeCoster @ rug.ac.be
Komitatano TEJO: Ilja De Coster
Esperantista Brusela Grupo
Prezidanto: Angelos Tsirimokos
avenue Louise 405-bte 9, 1050 Bruselo Tel.: 02/646 72 92
Vicprezidanto: Hélène Falk
aven,ue des Chénes 7, 1640 Sint-Genesius-Rode Tel.: 02/358 42 14
Sekretario: Christiane De Vleminck
rue Auguste Danse 1 bte 5, 1180 Bruselo Tel.: 02/3769096
Kasisto: Ghislain Brison
Karekietlaan 2, 1640 Sint-Genesius-Rode Tel.: 02/381 16 47

KIEL RETE ATINGI LA GRAFIKA CENTRO ?

[ne en .pdf-versie, ĉar ne plu aktuale]

ĜUSTIGOJ

Enŝteliĝis kelkaj eraroj en la lasta numero.
p. 16 : la kunsido ne okazis en la Esperantodomo, sed en salono en Loveno p. 14 :
Ruysscaert : legu Ruysschaert
p. 18 : Rezulto 1998 : bv. legi 1997
Dankon al Wim De Smet pro la afabla atentigo.
